

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Vlada Republike Slovenije
gp.gs@gov.si

Zadeva: Izvajanje 2.a člena Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (IP) prejema vprašanja in izraze zaskrbljenosti nevladnih organizacij in posameznikov o nejasnostih pri izvajanju člena 2.a Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 25/20, 29/20, 32/20 in 37/20; Odlok). Nobenega dvoma ni, da je namen Odloka skrb za zdravje posebej ranljivih skupin prebivalcev. Zato je škoda, če Odlok zaradi nejasnosti ne doseže zastavljenega namena v delu, ki se nanaša na omejitev nakupa v času od 8.00 do 10.00 ure izključno za ranljive skupine (npr. invalidi, upokojenci, nosečnice) ter na prepoved nakupovanja upokojencev izven tega časa.

V zvezi s tem se zato obračamo na vas s pobudo za ustreznopolnitev odloka, saj imajo v praksi prebivalci Slovenije v vsakodnevem življenju, ki je zaradi epidemije že tako zahtevno in oteženo, številne težave. Tako nas nevladne organizacije in posamezniki opozarjajo med drugim, na naslednje primere:

- ni jasno, kdo sodi v ranljive skupine in kaj so kriteriji za presojo, kdo je iz ranljive skupine in kdo ne, zato je to v praksi dejansko največkrat prepuščeno subjektivni presoji in odločitvi varnostnika;
- ni jasno, kdo in na kakšen način ima pravico/dolžnost preverjati ali posameznik oz. posameznica sodi v ranljivo skupino, zato v praksi prihaja do težav, celo stisk, tako na strani kupcev kot na strani varnostnikov, ki so največkrat zadolženi za to nalogo;
- ni jasno, kako se izkazuje upravičenost posameznikov, da sodijo ali ne v eno od ranljivih skupin. Tako npr. nosečnost ni razvidna na prvi pogled vsaj v prvih mesecih nosečnosti; upokojski status ni razviden na prvi pogled; prav tako niso nujno na prvi pogled razvidne določene oblike invalidnosti;
- v posameznih primerih posameznikom in posameznicam, ki niso upokojenci, med njimi tudi takšnim, ki imajo v nastalih razmerah redne delovne obveznosti, varnostniki ne dovolijo vstopa v trgovine s prehrano, ker ti posamezniki ali posameznice na prvi pogled niso najmlajši;
- imajo lahko nosečnice, ki se neredko soočajo z jutranjimi slabostmi v delu ali celotni nosečnosti, precejšnje težave z obiskom trgovine v kratkem jutranjem časovnem obdobju dveh ur;
- imajo zlasti upokojenci in upokojenke, ki so običajno za obisk trgovine odvisni od pomoči drugih, jim izvedba nakupa vzame več časa, težave, s tem, da nakup izvedejo v kratkem časovnem obdobju 2 ur.

Navedene nejasnosti predstavljajo torej težave in stiske tako za posameznice in posameznike, ki so ga dolžni spoštovati, kot nedvomno tudi za trgovce, ki so ga dolžni izvajati. Besedilo posledično prav tako ne zagotavlja pravne varnosti, saj ga ni mogoče enoznačno tolmačiti in razumeti. Kot ugotavljajo nevladne organizacije, pa bi ta ukrep lahko pomembno prizadel več kot polovico prebivalcev Slovenije.

Kot izhaja iz vprašanj, z vidika obdelave podatkov zlasti ni razvidno niti pravno jasno, kako in kdo lahko preverja, ali posameznik sodi v eno od ranljivih skupin (npr. s preverjanjem starosti ob vstopu v trgovino, s preverjanjem datuma rojstva, preverjanjem nosečnosti, poizvedovanjem po diagnozah ljudi ipd.), pri čemer gre v primeru obdelave podatkov v zvezi z zdravjem za t.i. posebne vrste osebnih podatkov (občutljivi osebni podatki), ki bi morali biti še posebej varovani. Prav tako se zastavlja vprašanje o tem, ali morajo glede na prepoved opravljanja nakupov za upokojence izven

predpisanega časovnega obdobja (t.j. od 8.00 do 10.00 ure) tudi vsi ostali posamezniki izkazovati, da niso upokojenci in kako bi to lahko storili.

IP na podlagi 58. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES, 7. točke prvega odstavka 49. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07-UPB1) ter 2. člena Zakona o informacijskem pooblaščenca (Uradni list RS, št. 113/05) ni pristojen za vsebinsko tolmačenje izvajanja navedenega odloka izven dela, ki se nanaša na vprašanja zakonitosti obdelave osebnih podatkov. Hkrati pa je tudi v tem delu Odlok nedoločen do te mere, da tudi z vidika varstva osebnih podatkov ni mogoče enoznačno določiti, kdo so ranljive skupine, ki jih odlok zajema, kdo lahko presoja o izpolnjevanju pogojev za nakup, kdo in na kakšen način je v danih razmerah dolžan izkazovati upravičenost do izvedbe nakupa. Posledično ni jasno, v katerem delu obstaja pravna podlaga za obdelavo osebnih podatkov in kaj pomeni prekomerno obdelavo osebnih podatkov.

Zato vas prosimo, da navedeni Odlok popravite v korist tako ranljivih skupin, kot tudi vseh tistih, na katerih življenje vpliva.

Lepo vas pozdravljamo,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka